

MIKROKVALIFIKACIJE

IVAN BLAŽEVIĆ, MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH

- ODJEL ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

REPUBLIKA HRVATSKA | REPUBLIC OF CROATIA
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Ministry of Science, Education and Youth

ZAKONODAVNI OKVIR

- Zakon o obrazovanju odraslih donesen je početkom 2022. godine (Narodne novine 144/21) (<https://www.zakon.hr/z/384/Zakon-o-obrazovanju-odraslih>).
- obrazovanje odraslih u smislu ovoga Zakona obuhvaća:
 - provedbu formalnih programa za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja/kurikuluma za stjecanje kvalifikacija na razinama 1, 2, 3, 4, 4.1 i 4.2. te na razini 5 Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira u dijelu koji se odnosi na strukovno specijalističko usavršavanje.

DEFINICIJA MIKROKVALIFIKACIJA

- Tri su razine:
- 1. **Osposobljavanje** je obrazovanje za stjecanje skupova ishoda učenja (mikrokvalifikacije) i/ili kvalifikacije koje se stječu na razinama 2, 3 i 4 HKO-a, a pristupa im se najmanje s razine 1 HKO-a.
- 2. **Usavršavanje** u obrazovanju odraslih je obrazovanje za stjecanje skupova ishoda učenja (mikrokvalifikacije) i/ili kvalifikacija koje se stječu na razini 4 HKO-a, a pristupa im se najmanje s iste razine.
- 3. **Strukovno specijalističko usavršavanje** je obrazovanje za stjecanje skupova ishoda učenja (mikrokvalifikacije) i/ili kvalifikacije na razini 5 HKO-a u dijelu koji se odnosi na strukovno specijalističko usavršavanje, a pristupa im se najmanje s razine 4 HKO-a.

POVEZANOST S HRVATSKIM KVALIFIKACIJSKIM OKVIROM (HKO)

- Hrvatski kvalifikacijski okvir instrument je povezivanja s tržištem rada te uređuje sustav kvalifikacija u Republici Hrvatskoj koji osigurava jasnoću, pristupanje stjecanju, utemeljeno stjecanje, prohodnost i kvalitetu kvalifikacija, kao i povezivanje razina kvalifikacija u Republici Hrvatskoj s razinama kvalifikacija EQF-a (Europski kvalifikacijski okvir za cjeloživotno učenje) i QF-EHEA (Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja) te posredno s razinama kvalifikacija kvalifikacijskih okvira u drugim zemljama (<http://www.kvalifikacije.hr/hr/registar-hko>).
- Svi programi obrazovanja i programi vrednovanja u obrazovanju odraslih izrađuju se u skladu s HKO-om.

DEFINICIJA HKO-A

- Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO-a) uspostavljen je za potrebe vođenja podataka o standardima zanimanja i skupovima kompetencija te standardima kvalifikacija i skupovima ishoda učenja kao podloge za izradu obrazovnih i studijskih programa usklađenih s HKO-om.

STANDARD ZANIMANJA

- Standard zanimanja rezultat je dogovora svih relevantnih dionika na tržištu rada i obrazovanja o optimalnom sadržaju pojedinog zanimanja te o znanjima i vještinama uz pripadajuću samostalnost i odgovornost (kompetencijama). Njime se utvrđuju ključni poslovi te kompetencije potrebne za obavljanje tih poslova za pojedino zanimanje.

STANDARD KVALIFIKACIJE

- Standard kvalifikacije je sadržaj i struktura određene kvalifikacije, a uključuje sve podatke koji su potrebni za određivanje razine, obujma i profila kvalifikacija, kao i podatke koji su potrebni za osiguravanje i unapređivanje kvalitete standarda kvalifikacije. Standard kvalifikacije sastoji se od više skupova ishoda učenja. Skup ishoda učenja predstavlja najmanji cjelovit skup povezanih ishoda učenja određene razine, obujma i profila. Na temelju standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja upisanih u Registar HKO-a izrađuju se obrazovni i studijski programi.

PROGRAMI OBRAZOVANJA

- Program obrazovanja odraslih / kurikulum je formalni program obrazovanja odraslih za stjecanje kvalifikacije.
- Za izradu programa obrazovanja temelj je skup ishoda učenja koji je najmanji cjelovit skup povezanih ishoda učenja određene razine, obujma i profila. Svaki standard zanimanja, skup kompetencija, standard kvalifikacije i skup ishoda učenja mora biti upisan u Registar HKO-a.

PRIMJER ...

- Program obrazovanja za stjecanje mikro kvalifikacije oblaganje keramikom:
 - Standard zanimanja (SZ) – Keramičar – oblagrač
 - Standard kvalifikacije (SK) – Oblagač podova i zidova
 - Skupovi ishoda učenja (SIU) (za ovaj program ima ih 6):
 - SIU 1 – materijali za izvedbu polaganja u poslovima oblaganja keramikom – HKO 4
 - SIU 2 – alati i pribor kod polaganja keramičke obloge – HKO 4
 - SIU 3 – uređaji i strojevi za izvedbu polaganja u poslovima oblaganja keramikom – HKO 4
 - SIU 4 - tehnologija oblaganja keramičkim pločicama – HKO 4
 - SIU 5 – izvedba oblagračkih radova (keramika, kamen, beton) – HKO 4
 - SIU 6 – Zaštita na radu u poslovima tehnike građenja – HKO 4

VREDNOVANJE NEFORMALNO I INFORMALNO STEČENIH ZNANJA I VJEŠTINA

- Vrednovanje neformalno i informalno prethodno stečenih znanja i vještina novi je oblik obrazovanja u Republici Hrvatskoj i definiran je Pravilnikom o načinu prijave i provođenju vrednovanja prethodnog učenja (Narodne novine 79/2024) (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_07_79_1339.html).

PROGRAMI VREDNOVANJA

- Program vrednovanja skupova ishoda učenja je formalni program u obrazovanju odraslih prema kojem se vrednuju skupovi ishoda učenja neformalno i informalno stečenih znanja i vještina, a čiji se završetak potvrđuje javnom ispravom.
- Programi vrednovanja omogućavaju vrednovanje prethodnog učenja u skladu s odgovarajućim standardom skupa ishoda učenja iz Registra HKO-a.

VAUČER I ŠTO JE TO?

- Vaučer za obrazovanje namijenjen je nezaposlenim i zaposlenim osoba.
- Vaučer predstavlja financijski instrument dodjele javnih sredstava za obrazovanje odraslih
- Korisnik sam bira obrazovni program i pružatelja obrazovanja
- Trošak programa obrazovanja u iznosu odobrenog vaučera isplaćuje se izravno odabranom pružatelju usluge obrazovanja
- U slučaju da je trošak programa obrazovanja veći od iznosa vaučera, postoji mogućnost da se razlika u visini iznosa podmiri od strane korisnika ili poslodavca.

Točan iznos vaučera određuje se ovisno o obrazovnom sektoru ili podsektoru kojem pripada program, ukupnom radnom opterećenju za stjecanje kvalifikacije te satnici programa pri čemu se u obzir uzima broj sati u vođenom procesu učenja i poučavanja, broj sati temeljenih na radu te broju sati temeljenih na samostalnim aktivnostima.

TKO MOŽE, A TKO NE MOŽE KORISTITI VAUČER?

- Vaučere mogu koristiti sve nezaposlene i zaposlene osobe s navršениh 15 godina života kojima se dodjelom vaučera osigurava stjecanje potrebnih vještina za razvoj karijere, zapošljavanje ili zadržavanje radnog mjesta.
- Korisnik vaučera **ne može biti:**
 - osoba koja se nalazi u sustavu redovitog odgoja i obrazovanja (učenik),
 - osoba koja se nalazi u sustavu visokog obrazovanja i znanosti (student, uključujući izvanredne studente i polaznike poslijediplomskih studija),
 - osoba koja je korisnik mirovine prema općem propisu kojim se uređuje mirovinsko osiguranje, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad odnosno korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje,
 - osoba strani radnik iz trećih zemalja koja radi na području Republike Hrvatske na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, osim u svrhu uključivanja u program učenja hrvatskog kao stranog jezika, te
 - osoba koja je zaposlenik državne ili javne službe, a sudjeluje ili je sudjelovala u uspostavi ili provedbi obrazovanja putem sustava vaučera.
- Detaljno o kriterijima i ostalim uvjetima za korištenje vaučer pročitajte u **[Uvjetima i načinima korištenja sredstava za provedbu Obrazovanja za stjecanje kompetencija potrebnih za rad putem vaučera.](#)**

ZAŠTO SUSTAV VAUČERA?

- Sustav omogućuje stjecanje mikrokvalifikacija i djelomičnih kvalifikacija
- Vještine u ponudi su tražene na tržištu rada i izravno mogu unaprijediti Vašu zapošljivost i produktivnost na tržištu rada
- Samostalno odabirete program koji želite pohađati kao i pružatelja obrazovanja
- Odobreni vaučer se može aktivirati u roku od 4 mjeseca od datuma odobrenja zahtjeva
- Sustav je aplikativno podržan te se provodi s minimalnim administriranjem
- Razvoj sustava vaučera prepoznat je i od strane Europske komisije te su u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti osigurana značajna financijska sredstva
- Korisnik može koristiti samo jedan vaučer za obrazovanje financiran sredstvima iz europskih strukturnih i investicijskih fondova te mehanizama za oporavak i otpornost.

MALO BROJEVA ...

- OD USPOSTAVE SUSTAVA VAUČERA:
- Za dodjelu vaučera trenutno su prijavljene 204 obrazovne ustanove koje ukupno provode 1.559 obrazovna programa.
- Postoje 290 različita obrazovna programa.

JOŠ MALO BROJEVA ...

- Ukupno je odobreno 23.480 zahtjeva (17.635 digitalnih vještina, 3.656 zelenih vještina, 2.189 ostalih vještina).

USPJEH UVOĐENJA MIKROKVALIFIKACIJA

- Sudjelovanje odraslih u obrazovanju u Hrvatskoj je tradicionalno nisko.
- Mjereno u razdoblju od 4 tjedna, samo je 4,4 % odraslih sudjevalo u učenju odraslih 2022. u usporedbi s 10,8 % u prosjeku u EU-u, a vremenska su ograničenja ili trajanje među glavnim su preprekama sudjelovanju.
- Skraćivanjem trajanja programa osposobljavanja, provedba mikrokvalifikacija identificirana je kao vjerojatan način poboljšanja sudjelovanja odraslih u učenju.
- PREMA ZADNJIM REZULTATIMA EUROSTAT-A ZA 2023. - HRVATSKA NA 6,4%

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI!

- Ivan Blažević, ivan.blazevic@mzom.hr

REPUBLIKA HRVATSKA | REPUBLIC OF CROATIA
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Ministry of Science, Education and Youth